S 94/01-1711/01 V Brně dne 3. října 2001

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže ve správním řízení č.j. S 94/01, zahájeném dne 3. září 2001 podle § 18 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení a v souladu s § 21 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, na návrh účastníka řízení, jímž je společnost LASSELSBERGER TRADING LIMITED, se sídlem Floriana – VLT 01, St. Anne Street, Development House, 4th floor, Maltská republika, ve správním řízení zastoupená JUDr. Vladimírem Koubkem, advokátem, se sídlem v Českých Budějovicích, ul. 28. října 19, na základě plné moci ze dne 31.8.2001, ve věci povolení spojení soutěžitelů ve smyslu § 13 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, vydává toto

r o z h o d n u t í :

Spojení soutěžitelů LASSELSBERGER TRADING LIMITED, se sídlem Floriana – VLT 01, St. Anne Street, Development House, 4th floor, Maltská republika a Českomoravský maxit, s.r.o., se sídlem Mokrá 359, PSČ 664 04, IČ 26227797, ke kterému dochází na základě Smlouvy o převodu obchodního podílu, uzavřené dne 27. srpna 2001 mezi společností LASSELSBERGER TRADING LIMITED, se sídlem Floriana – VLT 01, St. Anne Street, Development House, 4th floor, Maltská republika, jako nabyvatelem a Českomoravský cement, a.s., se sídlem v Berouně, Kubátova 65, PSČ 266 01, IČ 00015032, jako převodcem (prodávající), kterou společnost LASSELSBERGER TRADING LIMITED, se sídlem Floriana – VLT 01, St. Anne Street, Development House, 4th floor, Maltská republika získá kontrolu nad společností Českomoravský maxit, s.r.o., se sídlem Mokrá 359, PSČ 664 04, IČ 26227797, nabytím 100% obchodního podílu, dle § 12 odst. 3 písm. a) zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, se dle § 16 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže,

p o v o l u j e.

O d ů v o d n ě n í :

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“) zahájil dne 3. září 2001 na návrh společností LASSELSBERGER TRADING LIMITED, se sídlem Floriana – VLT 01, St. Anne Street, Development House, 4th floor, Maltská republika a LASSELSBERGER HOLDING-INTERNATIONAL GmbH, se sídlem Pöchlarn, Wörth 1, 3380 Rakousko, zastoupených JUDr. Vladimírem Koubkem, advokátem, se sídlem v Českých Budějovicích, ul. 28. října 19, na základě plné moci ze dne 31.8.2001, správní řízení S 94/01 ve věci udělení povolení ke spojení soutěžitelů ve smyslu § 15 a násl. zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže (dále jen „zákon“). Ke spojení dojde na základě Smlouvy o převodu obchodního podílu, uzavřené dne 27. srpna 2001 (dále jen „Smlouva“) mezi společností LASSELSBERGER TRADING LIMITED, se sídlem Floriana – VLT 01, St. Anne Street, Development House, 4th floor, Maltská republika (dále jen „LASSELSBERGER“), jako nabyvatelem a Českomoravský cement, a.s., se sídlem v Berouně, Kubátova 65, PSČ 266 01, IČ 00015032 (dále jen „ČM cement“), jako převodcem (prodávající), kterou společnost LASSELSBERGER získá nabytím 100% obchodního podílu kontrolu nad společností Českomoravský maxit, s.r.o., se sídlem Mokrá 359, PSČ 664 04, IČ 26227797 (dále jen „ČM maxit“). Společnost ČM cement byla do doby uzavření Smlouvy 100% vlastníkem společnosti ČM maxit. Společnost LASSELSBERGER HOLDING-INTERNATIONAL GmbH, se sídlem Pöchlarn, Wörth 1, 3380 Rakousko (dále jen „LASSELSBERGER HOLDING“) kontroluje dceřinou společnost LASSELSBERGER.

Pokud jde o účastníky správního řízení o povolení spojení podniků, k němuž došlo podle § 12 odst. 3 písm. a) zákona o ochraně hospodářské soutěže nabytím obchodních podílů, povinnost podat návrh na povolení spojení je dle § 15 odst. 2 zákona uložena soutěžiteli, který má získat možnost přímo nebo nepřímo kontrolovat jiný podnik, což je společnost LASSELSBERGER. Ta se také následně ve smyslu § 21 odst. 1 stala účastníkem uvedeného správního řízení.

Při posuzování spojení podniků Úřad vycházel z následujících podkladů:

- návrhu na zahájení správního řízení,
- dokladu o zaplacení správního poplatku ,
- výpisů z obchodních rejstříků,
- ověřené plné moci k zastupování účastníka řízení,
- formuláře vztahujícího se ke spojení,
- listiny zakládající vznik spojení - Smlouva o převodu obchodního podílu,
- informací o spojovaných společnostech,
- rozboru postavení spojovaných subjektů na relevantním trhu.

Skutečnost, že se Úřad spojením zabývá, byla uveřejněna v Obchodním věstníku č. 39/01 ze dne 26. září 2001. Ve stanovené lhůtě 5 dnů pro podání případných připomínek, Úřad žádnou připomínku k uvedenému spojení podniků neobdržel.

Ve smyslu ustanovení § 33 odst. 2 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (dále jen „správní řád“), v platném znění, Úřad umožnil, aby se zástupce účastníka správního řízení před vydáním rozhodnutí vyjádřil k podkladu pro rozhodnutí a ke způsobu jeho zjištění.

Charakteristika spojovaných subjektů

LASSELSBERGER je obchodní společností zaregistrovanou v souladu se zákony Maltské republiky 12. května 1993. Jediným akcionářem společnosti LASSELSBERGER je

obchodní společnost LASSELSBERGER HOLDING, která vlastní 100% podíl ve společnosti LASSELSBERGER, s.r.o., se sídlem Plzeň, Adélova 1, PSČ 320 00, IČ 25238078. Ta nepřímo ovládá společnost Keramika Horní Bříza a.s., se sídlem Horní Bříza, Tovární 77, PSČ 330 12, IČ 45359946 a společnost Chlumčanské keramické závody a.s., se sídlem Chlumčany, ul. U Keramičky 448, PSČ 334 42, IČ 45357277. Tyto dvě společnosti ovládají svými podíly ….. společnost Calofrig a.s., se sídlem Borovany, Tovární ulice č.p. 36, PSČ 373 12, IČ 46678425 (dále jen „Calofrig“).

Předmětem podnikání společnosti Calofrig je podle výpisu z obchodního rejstříku mimo jiné i výroba stavebních hmot provozovaná průmyslovým způsobem.

Celkový celosvětový čistý obrat skupiny LASSELSBERGER za poslední účetní období, to je za rok 2000, přesáhl hodnotu ….. Kč.

Celkový čistý obrat, který skupina LASSELSBERGER dosáhla na trhu České republiky za rok 2000 činí ….. Kč.

Společnost ČM maxit je 100% dceřinou společností ČM cement. Ten, jako jediný společník rozhodl dne 26.2.2001 o změně sídla na adresu Čebín 47, PSČ 664023, a dále dne 30.7.2001 o změně obchodní firmy na LB Cemix, s.r.o., přičemž tyto změny dosud nebyly zapsány do obchodního rejstříku. Předmětem podnikání společnosti ČM maxit je dle výpisu z obchodního rejstříku mimo jiné i výroba stavebních hmot a stavebních výrobků – suchých omítkových směsí, maltovin, vápenců.

Celkový čistý celosvětový obrat společnosti ČM maxit v posledním účetním období, to je za rok 2000, dosáhl 310,578 mil. Kč.

Celkový čistý obrat, který společnost ČM maxit dosáhla v roce 2000 na trhu v České republice, je 304,825 mil. Kč.

Relevantní trh

Úřad šetřil, zda navrhovaným spojením vznikne nebo bude posíleno dominantní postavení spojujících se soutěžitelů nebo některého z nich, a to takovým způsobem, že dojde k podstatnému narušení hospodářské soutěže. V případě negativního zjištění je Úřad povinen ve lhůtě do 30 dnů od zahájení správního řízení vydat rozhodnutí, kterým předmětné spojení povolí. Za účelem zjištění, zda tato podmínka byla splněna, bylo třeba, aby Úřad vymezil, ohledně jakého zboží, na jakém území a v jakém časovém momentu dochází ke střetu nabídky a poptávky, tj. relevantní trh.

Za relevantní trh se obecně pokládá místo, kde se střetává nabídka s poptávkou zboží, které je schopno uspokojit určitou konkrétní potřebu spotřebitele. Výrobkový relevantní trh zahrnuje všechny výrobky nebo služby, které spotřebitel pokládá vzhledem k jejich vlastnostem, ceně a zamýšlenému způsobu použití za shodné nebo zaměnitelné. Geografický trh zahrnuje území, kde jsou podmínky hospodářské soutěže dostatečně homogenní a které může být odlišeno od ostatních území zejména tím, že podmínky hospodářské soutěže na těchto jiných územích jsou zřetelně odlišné. Časové vymezení trhu vyjadřuje četnost (pravidelnost a opakovatelnost) střetu nabídky a poptávky a odlišuje ji od střetu nabídky a poptávky, k níž dochází nahodile, popř. jen ojediněle. Z časového hlediska je při posuzování trhu brán v úvahu minulý a očekávaný vývoj pravidelných, případně relativně trvale se opakujících dodávek na trh.

- vymezení relevantního trhu z hlediska výrobkového

Při výrobkovém vymezení relevantního trhu vycházel Úřad z činností spojovaných soutěžitelů a z činností společností kontrolovaných spojujícími se soutěžiteli. Vzal v úvahu

všechny okolnosti, které mají vliv na zaměnitelnost zboží, a to nejen z pohledu spotřebitele, ale i z pohledu dodavatele. Společným zbožím, které zahrnuje předmět podnikání spojujících se soutěžitelů, resp. jimi ovládaných společností, jsou: zdící malty, vápenocementové omítky, šlechtěné omítky, betonové potěry, lepidla a tmely, sádrové omítky, všechno materiály používané ve stavebnictví. Vzájemně zastupitelným zbožím obou spojujících se soutěžitelů jsou z hlediska nabídky a poptávky suché omítkové maltové směsi. Jejich zastupitelnost je dána substitučním efektem jak z hlediska poptávky, tak i nabídky a z hlediska jejich použití. Jejich porovnatelnost plyne zejména z technologie jejich výroby, technologických parametrů a jejich ceny.

V posuzovaném případě spojení soutěžitelů Úřad vymezil relevantní výrobkový trh jako **trh suchých omítkových maltových směsí (SOMS)**.

SOMS jsou směsí přírodních surovin a materiálů, případně dalších přísad dle předem dané a vyzkoušené receptury, přičemž vlastnosti výrobků jsou přímo závislé na zastoupení jednotlivých materiálů a přísad. Z hlediska ceny jsou tyto výrobky srovnatelné. I když je každý výrobek z trhu SOMS používán na konkrétní účel (spojení zdících materiálů, omítnutí zdiva, lepení obkladů či dlažeb, vyrovnání nerovností podlah, stěn a dalších ploch ve stavebnictví, dekorativní účel apod.), zastupitelnost jednotlivých výrobků je dána skutečností, že dodavatelé jsou schopni přejít na výrobu a dodávky relevantního zboží bez významnějších dodatečných technologických nákladů. Z nabídkové strany trhu je mezi výrobky plná substituce; technologie výroby je srovnatelná a je realizována na srovnatelných zařízeních.

- vymezení relevantního trhu z hlediska geografického

Jak již bylo uvedeno, relevantní trh z hlediska geografického zahrnuje území, na kterém se realizuje vztah nabídky a poptávky po zboží za dostatečně homogenních podmínek, jimiž se odlišuje od ostatních území, na kterých nabídka a poptávka probíhá za podmínek zřetelně odlišných.

Oba soutěžitelé působí na celém území České republiky. Relevantní geografický trh je vymezen územím České republiky.

- vymezení relevantního trhu z hlediska časového

Vymezení trhu z hlediska časového vyjadřuje četnost (pravidelnost a opakovanost) střetu nabídky a poptávky a odlišuje jej od střetu nabídky a poptávky, k níž dochází nahodile, popř. jen ojediněle.

V daném případě se jedná o trh trvalý, charakterizovaný pravidelnými opakujícími se dodávkami po celý kalendářní rok. Z uvedeného důvodu byl relevantní trh z hlediska časového vymezen jako trh trvalý. Pro posuzování spojení byl sledován poslední finanční rok, tedy rok 2000 s přihlédnutím k roku 1999, případně i k roku 1998.

- Podíl spojovaných soutěžitelů na relevantním trhu

Oba soutěžitelé působí svými dodávkami SOMS na trhu v České republice prostřednictvím svých místně dislokovaných provozoven, které dodávají zpravidla stálým zákazníkům obvykle do okruhu kolem 100 km od místa výroby. Tyto provozovny jsou vázány dostupností základních objemově rozhodujících surovin a dopravní obslužností se souvisejícími náklady na dopravu. Ve vzdálenějších místech od výrobních jednotek se v ceně výrobku odráží vyšší náklady na dopravu.

Odběrateli jsou jak provozovny podniků stavební výroby (místa staveb), tak i provozovny distribuce, resp. velkoobchody se stavebními materiály. SOMS jsou určeny jak pro zákazníky – jednotlivce, realizující si své stavební potřeby svépomocí, přes malé stavební společnosti až po distribuční společnosti s celostátní působností (např. Stavoartikel, Raab Karcher Staviva, BayWa, Coop Centrum). Velké stavební společnosti odebírají zboží prostřednictvím svých místě dislokovaných stavebních jednotek (např. Vodní stavby Bohemia, IPS Praha).

Společnost LASSELSBERGER prostřednictvím ovládané společnosti Calofrig dosáhla na relevantním trhu za rok 2000 podílu 12,2 %, podíl za roky 1999 a 1998 byl 12,7 % a 18,7 %. Společnost ČM maxit dosáhla obratu za rok 2000 9,7 %, v předchozích letech 14,4 % a 16,7 %. Po posuzovaném spojení bude činit společný podíl obou soutěžitelů na relevantním trhu cca 21,9 %.

Na relevantním trhu působí v ČR více jak 20 výrobců suchých omítkových maltových směsí. S podílem přes 12 % je dalším nejvýznamnějším soutěžitelem společnost Hasit, s více jak 9 % podílem společnost Knauf. Ostatní soutěžitelé mající tržní podíl od 2,5 % do 5 % jsou KVK Kunčice, Salith Vitošov, Lafarge Liberec, Sakret CZ a Prince color Chrudim. Všichni tito výrobci disponují takovou výrobní kapacitou svých provozoven s vazbou na zdroje surovin, která při stávajícím využití těchto kapacit odpovídá jejím tržním podílům. Využití kapacit je cca 70%, to znamená, že každý výrobce je schopen svou produkci zvýšit a tím dosáhnout i vyššího tržního podílu na relevantním trhu SOMS.

Posouzení dopadů spojení

Při rozhodování o návrhu na povolení spojení soutěžitelů Úřad posuzoval zejména potřebu zachování a rozvíjení účinné hospodářské soutěže, zabýval se strukturou spojením dotčeného trhu, podílem spojujících se soutěžitelů na tomto trhu, jejich hospodářskou a finanční silou, právními a jinými překážkami vstupu dalších soutěžitelů na spojením dotčené trhy, možností volby dodavatelů nebo odběratelů spojujících se soutěžitelů, vývojem nabídky a poptávky na relevantním trhu, potřebami a zájmy spotřebitelů, jakož i výzkumem a vývojem, jehož výsledky vedou ku prospěchu spotřebitele a nebrání účinné soutěži.

Spojovaní soutěžitelé působí v České republice na relevantním trhu SOMS, na němž ani jeden nezaujímá dominantní postavení. Spojením bude jejich podíl na relevantním trhu změněn, resp. navýšen nad 20% hranici. Vzhledem k tržním podílům ostatních soutěžitelů, jejich počtu a s přihlédnutím k jejich finanční síle nepovede posuzované spojení ke vzniku dominantního postavení spojovaných subjektů.

Svými dodávkami se spojovaní soutěžitelé, tak jako ostatní výrobci, zaměřují na odběratele, kteří mají největší celostátní působnost jak v prodeji a distribuci, tak i ve stavební výrobě. Tito odběratelé jsou pro spojující se strany částečně shodní. Z pěti největších odběratelů se jedná o společnosti Stavoartikel a.s., Raab Karcher Staviva.

Relevantní trh SOMS je dlouhodobě stabilní, tak jako je stabilní počet soutěžitelů na tomto trhu. Se vzrůstající stavební výrobou v ČR, jež je i bezprostřední vazbou na chování soutěžitelů, roste i celkový objem tohoto trhu v ČR. V posledním období nedošlo k žádnému významnému vstupu soutěžitele na relevantní trh, pokud dílčí přesuny podílů na relevantním trhu mezi jednotlivými výrobci, způsobené zvyšováním výrob jednotlivých výrobců se zvyšováním poptávky jak po jednotlivých druzích, tak i po širším sortimentu výrobků, nebere Úřad v úvahu.

Při bezprostřední závislosti na zdrojích surovin a materiálů potřebných pro výrobu a při omezené dostupnosti nových zdrojů surovin a materiálů, s ohledem na vyrovnanou bilanci nabídky a poptávky na relevantním trhu, nelze předpokládat vstup nového soutěžitele na relevantní trh suchých omítkových maltových směsí.

Protože dovoz suchých omítkových maltových směsí je limitován dopravní vzdáleností, nehraje i při absenci jakýchkoliv celních opatření či kvót dovoz těchto materiálů do České republiky rozhodující roli. Je spíše zaměřen na složky, resp. části speciálních výrobků, jako jsou tmely, lepidla, šlechtěné omítky a další. Dovoz do ČR se podílí na celkovém relevantním trhu SOMS cca 8 %. Tak jako dovoz je i vývoz v tomto případě limitován dopravní vzdáleností, jeho výše je ve srovnání s dovozem poloviční a pohybuje se těsně nad hranicí 3 %. Zdrojem dovozů jsou všechny sousedící země ČR (Maďarsko, Slovensko, Polsko, Německo, Rakousko). Na dovozech se podílejí i spojující se subjekty, a to zcela nevýznamnou měrou, jejich podíl na celkovém dovozu do ČR je 1,2 %.

Pro spojující se soutěžitele mají klíčový význam dodávky těch materiálů pro jejich výrobu, které nemají zastoupeny ve vlastních zdrojích. Jedná se především o dodávky vápna, cementu, obalových materiálů, fólií, chemikálií a dalších příměsí. Z charakteru dodávek vyplývá, že mezi pět největších dodavatelů obou soutěžitelů náleží dodavatelé cementu, vápna, obalů a chemikálií.

Vývoj poptávky směřuje na trhu SOMS k takovým výrobcům a dodavatelům, kteří jsou schopni vedle kvalitního a cenově přijatelného zboží nabídnout i odpovídající úroveň souvisejících služeb. Jde především o dovoz zboží, zajištění jeho dostupnosti. S ohledem na vlastnosti SOMS je v důsledku snižování kvality těchto materiálů působením atmosférické vlhkosti omezena skladovatelnost (s výjimkou těch směsí, které neobsahují složky podléhající působení vlhkosti), a tím jsou dány větší nároky na koordinaci zásobování zákazníků z výrobních jednotek.

Charakter výroby SOMS spočívající v mísení přírodních hmot a dalších materiálů (cement, vápno), případně jiných ingrediencí (chemických přísad), nevytváří žádný náročný systém ochrany receptur v režimu patentů, licencí a know how. Každý z výrobců používá vlastní receptury, které jsou v rozhodující míře závislé na složení výchozích surovin (většinou z vlastní těžby) pro vlastní výrobu. Z tohoto hlediska je využití vlastních receptur pro jinou osobu problematické, či dokonce nemožné.

Výzkum a vývoj není opomíjen žádným významným soutěžitelem, neboť výrobková řada suchých omítkových maltových směsí zaznamenává stálý pokrok v používání nových přísad, které jim dodávají zákazníky požadované vlastnosti. Intenzita výzkumu a vývoje je v podstatě u všech soutěžitelů stejná; v posledním desetiletí, kdy je tento trh SOMS rozvíjen, došlo k inovování výrobních procesů s přejímáním postupů a výrobků používaných v západní Evropě.

Právní rozbor

Jak vyplývá z údajů uvedených v předchozím textu, společnosti LASSELSBERGER i ČM maxit zaujímaly na trhu suchých omítkových maltových směsí srovnatelný podíl s některými dalšími soutěžiteli, spojením se jejich tržní podíl zvýší, ne však na takovou hranici, která by mohla s přihlédnutím k dalším faktorům, znamenat vznik dominantního postavení pro spojující se soutěžitele, které by mělo za následek podstatné narušení hospodářské soutěže. Při tržním podílu na relevantním trhu menším jak 25 % je velmi

nepravděpodobné, aby bylo postavení soutěžitele spojeno s dominancí. (str. 281 EEC Competition Law, 1993 [a practitioner´s guide]; případ řešený Evropskou komisí C-75/84 Metro SB-Grosmärkte GmbH und amp; Co.KG vs. Commision, SABA II, EJC Oct.22,1986).

Ke spojení dochází na základě Smlouvy, uzavřené mezi společností LASSELSBERGER a ČM cement, kterou společnost LASSELSBERGER získá kontrolu nad společností ČM maxit, nabytím jejího 100% obchodního podílu od společnosti ČM cement.

Jeden podnikatel tak získá možnost přímo kontrolovat jiný podnik nabytím obchodních podílů, což znamená spojení podniků ve smyslu § 12 odst. 3 písm. a) zákona.

Vzhledem k celkovým čistým obratům spojovaných soutěžitelů dosažených za poslední účetní období na trhu České republiky (resp. vzhledem k součtu těchto obratů) dochází k naplnění podmínky dle § 13 písm. b) zákona a jedná se proto o spojení soutěžitelů, které podléhá povolení Úřadu.

V dalším kroku Úřad zkoumal možnost postupu dle § 16 odst. 2 zákona, podle kterého v případech, kdy spojení podléhá povolení Úřadu a kdy jím nevznikne nebo nebude posíleno dominantní postavení spojujících se soutěžitelů nebo některého z nich, které by mělo za následek podstatné narušení hospodářské soutěže, Úřad vydá ve lhůtě 30 dnů od zahájení řízení rozhodnutí, kterým spojení povolí.

Na základě výše uvedených údajů Úřad konstatuje, že na vymezených relevantních trzích v současné době existuje dostatečná úroveň hospodářské soutěže. Posuzovaným spojením dojde ke snížení počtu významnějších soutěžitelů, vzhledem k tržní síle spojených soutěžitelů, tržní síle dalších konkurentů působících na vymezeném relevantním trhu s ohledem na tržní podíly jak spojovaných soutěžitelů tak jejich konkurentů, nebude mít posuzované spojení za následek podstatné narušení soutěže.

Pro naplnění podmínek, uvedených v § 16 odst. 2 věta třetí zákona o ochraně hospodářské soutěže, Úřad rozhodnul o povolení navrhovaného spojení soutěžitelů a ve stanovené lhůtě toto rozhodnutí vydává.

Poučení o opravném prostředku

Ve smyslu ustanovení § 61 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, lze proti tomuto rozhodnutí podat do 15 dnů od jeho doručení rozklad předsedovi Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, a to prostřednictvím Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže – odboru fúzí. Včas podaný rozklad má odkladný účinek.

Ing. Vladimír Stankov, CSc.
vrchní ředitel

Rozhodnutí obdrží:
JUDr. Vladimír Koubek
advokát
ul. 28 října 19
370 04 České Budějovice